

**AKČNÉ PLÁNY
FINANČNÉ TABUĽKY
ROZVOJOVÉ STRATÉGIE
OBCÍ
MIKROREGIÓNU CHOPOK JUH**

BYSTRÁ

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebne je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazujú na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných
Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiagnúť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu
V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť prístupnosť kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cieľná a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;

- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia obecných komunikácií	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, počet osôb využívajúcich komunikácie	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Výstavba chodníka a cyklotrasy	dĺžka vybudovaných chodníkov, dĺžka vybudovaných cyklotrás, počet osôb využívajúcich chodníky a cyklotrasy	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Digitalizácia kamerového systému	počet osôb využívajúcich systém, počet inštalovaných kamier	Hospodárska politika – bezpečnosť
	Projekt 1.1.4 Rekonštrukcia verejného osvetlenia - rozšírenie	Počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.5 Rekonštrukcia mostov a lávok	počet zrekonštruovaných mostov a lávok, počet osôb využívajúcich výsledok	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.6 Rekonštrukcia/zateplenie obecných budov	plocha zateplených budov, počet osôb využívajúcich budovy, počet zateplených budov	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 1.2	Aktivita 1.2.1 Vybudovanie inteligentného digitálneho systému	počet osôb využívajúcich výsledok projektu, počet inovovaných služieb	Hospodárska politika – bezpečnosť
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Vybudovanie fitnesscentra	počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – sociálna infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Revitalizácia verejných priestranstiev – vybudovanie oddychovej zóny	plocha zrevitalizovaných priestranstiev, počet vybudovaných zón, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.1.3 Vybudovanie multifunkčného ihriska	počet vybudovaných ihrísk, počet osôb využívajúcich nové ihrisko	Sociálna politika – športová infraštruktúra

	Projekt 2.1.4 Vybudovanie autobusovej čakárne	počet nových čakární, počet osôb využívajúcich čakáreň	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Aktivita 2.1.5 Vydanie monografie obce	počet vydaných publikácií	Sociálna politika – kultúra, informovanie verejnosti
	Projekt 2.1.6 Rekonštrukcia Domu hasičov	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Aktivita 2.1.7 Dovybavenie Domu slávných rodákov	počet návštevníkov objektu	Sociálna politika – kultúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Výstavba kanalizačnej stoky A5	dĺžka vybudovanej stoky, počet obyvateľov napojených na stoku	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.2 Vybudovanie odvodňovacieho kanála	dĺžka vybudovaného kanála, počet spokojných obyvateľov obce	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.3 Protipovodňové opatrenia – regulácia potôčika Štiepanka	počet protipovodňových opatrení, počet spokojných obyvateľov obce	Environmentálna politika - infraštruktúra

Formulár č. P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár č. F2 – Finančný rámec na realizáciu projektových zámerov

Formulár č. .. – EX ante hodnotenie

Formulár č. – Ex post hodnotenie predchádzajúcej PHSR

DOLNÁ LEHOTA

nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebne je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu
2. Zníženie nezamestnanosti
3. Skvalitnenie životného prostredia

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 3:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4:

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných;

Kľúčový cieľ: Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu;

Kľúčový cieľ: Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu.

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia;

Kľúčový cieľ: Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce;

Kľúčový cieľ: Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily;

Kľúčový cieľ: Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce

Priorita 2: Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ: Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ: Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ: Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Modernizovať školské budovy a technické vybavenie.

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov.

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti;

Kľúčový cieľ: Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská.

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí;

Kľúčový cieľ: Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja;

Kľúčový cieľ: Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov;

Kľúčový cieľ: Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva.

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu;

Kľúčový cieľ: Znížiť množstvo produkovaného odpadu.

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií;

Kľúčový cieľ: Zabránenie zvyšovania zát'áže životného prostredia.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu.

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť prístupnosť kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ: Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni;

Kľúčový cieľ: Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ: Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť v regióne.

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach mikroregiónu

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	počet osôb využívajúcich rozhlas	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Kamerový systém	počet osôb využívajúcich systém, počet inštalovaných kamier	Hospodárska politika – bezpečnosť
	Projekt 1.1.4 Značenie ulíc	počet označených ulíc, počet osôb využívajúcich výsledok projektu	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.5 Renovácia lavičiek v obci	počet renovovaných lavičiek, počet osôb využívajúcich výsledok projektu	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.1.6 Autobusové zastávky	počet nových/zrekonštruovaných zastávok, počet osôb využívajúcich zastávky	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.7 Budova DHZ	plocha zateplených budov, počet osôb využívajúcich budovy, počet zateplených budov	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 1.2	Projekt 1.2.1 Cestné komunikácie	dĺžka nových /zrekonštruovaných komunikácií	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.2.2 Rekonštrukcia námestia	plocha zrekonštruovaného námestia, počet osôb využívajúcich výsledok zámeru	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.2.3 Chodníky pre chodcov	dĺžka nových /zrekonštruovaných chodníkov	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.2.4 Oprava mostov	počet opravených mostov, plocha opravených mostov	Hospodárska politika – doprava

Opatrenie 1.3	Projekt 1.3.1 Obecný úrad	počet osôb využívajúcich nové priestory	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Aktivita 1.3.2 Územný plán obce	počet rozvojových dokumentov	Hospodárska politika – rozvoj vidieka, komunikácia s verejnosťou
	Projekt 1.3.3 Rekonštrukcia OcÚ	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich nové priestory	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.3.4 Rekonštrukcia obradnej miestnosti	plocha zrekonštruovaného priestoru, počet osôb využívajúcich priestor	Hospodárska politika - kultúra
	Projekt 1.3.5 Rekonštrukcia kultúrneho domu	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.3.6 Rekonštrukcia knižnice	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.3.7 Rekonštrukcia archívu	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.3.8 Amfiteáter	plocha nového/zrekonštruovaného objektu, počet osôb využívajúcich objekt, počet konaných podujatí	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.3.9 Rekonštrukcia Domu smútku	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Hospodárska politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 1.3.10 Obecné trhovisko	plocha nového/zrekonštruovaného objektu, počet osôb využívajúcich nový priestor	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.3.11 Dom sociálnych služieb	plocha novej/zrekonštruovanej budovy, počet klientov využívajúcich budovu	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.3.12 Výstavba bytového domu	plocha nového objektu, počet osôb využívajúcich budovu	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia MŠ a ZŠ	plocha zrekonštruovaných budov, počet osôb využívajúcich budovy	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Detské ihrisko	počet vybudovaných ihrísk, počet osôb využívajúcich ihrisko	Sociálna politika – športová vybavenosť
	Projekt 2.1.3 Rekonštrukcia Klubu dôchodcov	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Sociálna politika – sociálna vybavenosť

Opatrenie 2.2	Projekt 2.2.1 Multifunkčné ihrisko	plocha nového ihriska, počet osôb využívajúcich nové ihrisko	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.2.2 Rekonštrukcia športového areálu	plocha zrekonštruovaného areálu, počet osôb využívajúcich areál	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.2.3 Cyklotrasa	dĺžka vybudovanej cyklotrasy, počet osôb využívajúcich cyklotrasu	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.2.4 Náučný chodník baníkov	Dĺžka vybudovaného chodníka, počet návštevníkov	Sociálna politika – cestovný ruch
	Projekt 2.2.5 Rekonštrukcia – prestavba pekárne na turistickú ubytovňu	plocha vybudovanej ubytovne, počet návštevníkov nového zariadenia	Sociálna politika – cestovný ruch
	Projekt 2.2.6 Termálne kúpalisko	počet vybudovaných kúpalísk, počet návštevníkov kúpaliska	Sociálna politika – cestovný ruch
Opatrenie 2.3	Projekt 2.3.1 Oprava pomníka padlých v obci	počet opravených pomníkov, plocha opraveného pomníka	Sociálna politika - kultúra
	Projekt 2.3.2 Cintorín	plocha zrevitalizovaného objektu	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 2.3.3 Pamätník II. Čs. paradesantnej brigády	počet opravených pomníkov, plocha opraveného pomníka	Sociálna politika - kultúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Výstavba kanalizačného odvážača	dĺžka vybudovaného odvážača, počet obyvateľov napojených na odvážač	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.2 Kanalizácia III. etapa	dĺžka vybudovaného odvážača, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.3 Rekonštrukcia budovy Hydrofórka	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.2	Projekt 3.2.1 Revitalizácia verejného priestranstva	Plocha zrevitalizovaného priestranstva	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.2.2 Kanalizácia povrchovej vody	dĺžka vybudovanej kanalizácie	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.3	Projekt 3.3.1 Zberný dvor	počet vybudovaných dvorov, množstvo komunálneho odpadu, množstvo vyseparovaného odpadu	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.3.2 Prestrešenie kontajnerov	počet kontajnerov	Environmentálna politika - infraštruktúra

	Projekt 3.3.3 Výstavba garáží	počet vybudovaných garáží, počet osôb využívajúcich garáže, plocha vybudovaných garáží	Environmentálna politika - infraštruktúra
--	----------------------------------	--	---

Formulár č. P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár č. F2 – Finančný rámec na realizáciu projektových zámerov

Formulár č. – Ex ante hodnotenie

Formulár č. – Ex post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

HORNÁ LEHOTA

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojevej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti

poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;

- Zvýši sa prítlačivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu
2. Zníženie nezamestnanosti
3. Skvalitnenie životného prostredia

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 3:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4:

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných;

Kľúčový cieľ: Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných
Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu;

Kľúčový cieľ: Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu.

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia;

Kľúčový cieľ: Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce;

Kľúčový cieľ: Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily;

Kľúčový cieľ: Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce

Priorita 2: Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ: Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ: Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ: Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Modernizovať školské budovy a technické vybavenie.

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov.

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti;

Kľúčový cieľ: Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská.

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí;

Kľúčový cieľ: Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja;

Kľúčový cieľ: Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov;

Kľúčový cieľ: Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva.

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu;

Kľúčový cieľ: Znížiť množstvo produkovaného odpadu.

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií;

Kľúčový cieľ: Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu.

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť prístupnosť kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ: Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni;

Kľúčový cieľ: Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ: Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť v regióne.

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach mikroregiónu

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, počet osôb využívajúcich komunikácie	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Zateplenie obecného úradu	plocha zateplenej budovy, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia Domu hasičov	počet osôb využívajúcich výsledok projektu, plocha zrekonštruovaného objektu, úspora financií	Sociálna politika – rozvoj vidieka
	Projekt 2.1.2 Vybudovanie oddychovej zóny a fitnesscentra	počet a plocha vybudovanej zóny, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – voľný čas
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Budovanie kanalizačných vetiev	dĺžka vybudovaných vetiev, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie prechádzajúceho PHSR

JARABÁ

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci.

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;

- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu
2. Zníženie nezamestnanosti
3. Skvalitnenie životného prostredia

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 3:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4:

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných;

Kľúčový cieľ: Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných
Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu;

Kľúčový cieľ: Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu.

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia;

Kľúčový cieľ: Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce;

Kľúčový cieľ: Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily;

Kľúčový cieľ: Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorit a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce

Priorita 2: Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ: Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ: Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ: Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Modernizovať školské budovy a technické vybavenie.

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov.

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti;

Kľúčový cieľ: Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská.

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí;

Kľúčový cieľ: Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja;

Kľúčový cieľ: Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov;

Kľúčový cieľ: Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva.

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu;

Kľúčový cieľ: Znížiť množstvo produkovaného odpadu.

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií;

Kľúčový cieľ: Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu.

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť prístupnosť kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ: Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni;

Kľúčový cieľ: Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ: Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť v regióne.

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach mikroregiónu

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, počet osôb využívajúcich komunikácie	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Údržba miestnych komunikácií	dĺžka udržiavaných komunikácií, počet osôb využívajúcich komunikácie	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Rekonštrukcia mostov	počet zrekonštruovaných mostov, plocha zrekonštruovaných mostov	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.4 Rekonštrukcia verejného osvetlenia a inžinierskych sietí	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 1.2	Projekt 2.1.1 Znižovanie energetickej náročnosti - zateplenie obecných budov	plocha zateplených budov, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Rozvoj výstavby - garáže	plocha vystavaných garáží, počet nových garáží	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 2.1	Aktivita 2.1.1 Zriadenie Turisticko-informačnej kancelárie	počet nových pracovných miest, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – cestovný ruch
	Aktivita 2.1.2 Vydanie informačnej brožúry o obci	počet vydaných brožúr, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – cestovný ruch
	Projekt 2.1.3 Obnova cintorína	plocha obnoveného cintorína	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.1.4 Rekonštrukcia /modernizácia autobusových zastávok	Počet zrekonštruovaných zastávok, počet osôb využívajúcich zastávky	Sociálna politika – občianska vybavenosť

	Projekt 2.1.5 Vybudovanie multifunkčného športového ihriska	plocha nového ihriska, počet vybudovaných ihrísk, počet osôb využívajúcich nové ihrisko	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.6 Obnova kultúrnych a historických pamiatok a pamätihodností	počet obnovených pamiatok a pamätihodností, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – kultúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Vybudovanie kanalizácie	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.2 Rekonštrukcia vodovodu	dĺžka zrekonštruovaného vodovodu, počet obyvateľov napojených na vodovod	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.1.3 Podpora starostlivosti o prírodné pamiatky	počet obnovených/udržiavaných prírodných pamiatok	Environmentálna politika - ochrana životného prostredia

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

JASENIE

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu
2. Zníženie nezamestnanosti
3. Skvalitnenie životného prostredia

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 3:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4:

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných;

Kľúčový cieľ: Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu;

Kľúčový cieľ: Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu.

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia;

Kľúčový cieľ: Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce;

Kľúčový cieľ: Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily;

Kľúčový cieľ: Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce

Priorita 2: Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ: Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ: Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ: Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Modernizovať školské budovy a technické vybavenie.

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov.

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti;

Kľúčový cieľ: Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská.

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí;

Kľúčový cieľ: Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja;

Kľúčový cieľ: Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov;

Kľúčový cieľ: Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva.

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu;

Kľúčový cieľ: Znížiť množstvo produkovaného odpadu.

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií;

Kľúčový cieľ: Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu.

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť prístupnosť kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ: Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni;

Kľúčový cieľ: Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ: Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť v regióne.

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ: Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna;

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu;

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach mikroregiónu

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov;

Kľúčový cieľ: Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Budovanie prístupových komunikácií	dĺžka a počet vybudovaných komunikácií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Rekonštrukcia mosta, budovanie chodníkov a dopravného značenia	plocha zrekonštruovaného mosta, dĺžka zrekonštruovaných chodníkov, počet nových dopravných značení	Hospodárska politika – technická infraštruktúra a doprava
	Projekt 1.1.4 Vybudovanie kamerového systému	počet osôb využívajúcich nový systém, počet inštalovaných kamier	Hospodárska politika – bezpečnosť
	Projekt 1.1.5 Rekonštrukcia verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
Opatrenie 1.2	Projekt 1.2.1 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom a podnikateľom	počet nových služieb, počet osôb využívajúcich nové služby	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.2.2 Výstavba nájomných bytových domov v obci	plocha a počet nových bytov, počet osôb využívajúcich výsledok zámeru	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.2.3 Výstavba garážových budov	počet nových budov, plocha vybudovaných objektov	Hospodárska politika – doprava
Opatrenie 1.3	Projekt 1.3.1 Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na cyklotrasy mikroregiónu	dĺžka nových cyklotrás, počet osôb využívajúcich nové cyklotrasy	Hospodárska politika – cestovný ruch

Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia budovy MŠ	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Rekonštrukcia budovy ZŠ	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.3 Vybudovanie viacúčelového ihriska, fitnes parku s outdoorovým náradím	plocha vybudovaného ihriska, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.4 Rekonštrukcia/prestavba budov vo vlastníctve obce na opatrovateľské domy	počet zrekonštruovaných budov, počet klientov využívajúcich nové budovy	Sociálna politika – sociálna infraštruktúra
	Projekt 2.1.5 Vybudovanie oddychovej zóny na kúpalisku	plocha vybudovanej zóny, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – voľný čas
	Projekt 2.1.6 Modernizácia kúpaliska	plocha zmodernizovaného objektu, počet návštevníkov kúpaliska	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.7 Výstavba chaty	počet a plocha vystavanej chaty, počet návštevníkov využívajúcich chatu	Sociálna politika – cestovný ruch
Opatrenie 2.2	Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia budovy starej ZŠ na Kultúrno – spoločenské centrum	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich nové centrum	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 2.2.2 Rekonštrukcia Domu smútku	plocha zrekonštruovaného objektu, úspora energie	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.2.3 Rekonštrukcia zvonice a kaplnky	plocha zrekonštruovaných objektov, počet návštevníkov kaplnky	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 2.3	Projekt 2.3.1 Vybudovanie pamätnej izby	počet a plocha vybudovaného objektu, počet návštevníkov nového objektu	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 2.4	Projekt 2.4.1 Internetizácia a digitalizácia knižničného fondu	Počet zdigitalizovaných knižných titulov, počet užívateľov knižnice	Sociálna politika - kultúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu a ČOV, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.2	Projekt 3.2.1 Odstránenie environmentálnych zát'aží – čierne skládky	počet odstránených skládok, plocha odstránených skládok	Environmentálna politika - infraštruktúra

Opatrenie 3.3	Projekt 3.3.1 Vybudovanie zberného dvora s komplexným materiálno-technickým zabezpečením	počet a plocha vybudovaných objektov, množstvo komunálneho odpadu, množstvo vyseparovaného odpadu	Environmentálna politika - infraštruktúra
	Projekt 3.3.2 Protipovodňové opatrenia	počet protipovodňových opatrení	Environmentálna politika - infraštruktúra

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár č. F2 - Finančný rámec pre realizáciu zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

MÝTO POD ĎUMBIEROM

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebne je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorít a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia – výstavba a rozšírenie verejného osvetlenia	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Modernizácia a zvýšenie efektívnosti obecných budov, využitie OZE	počet a plocha zmodernizovaných budov, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Rekonštrukcia existujúcich a výstavba nových miestnych komunikácií	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.4 Výstavba nájomných bytov s podporou ŠFRB	počet nových bytov, počet osôb využívajúcich nové byty	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.1.5 Výstavba chodníkov	dĺžka vybudovaných chodníkov	Hospodárska politika – doprava
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia materskej školy	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich budovu	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Vybudovanie denného stacionára	počet vybudovaných objektov, počet klientov využívajúcich nové zariadenie	Sociálna politika – sociálna infraštruktúra
	Projekt 2.1.3 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v obci – kováčska vyhňa	počet zrekonštruovaných kultúrnych pamiatok, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 2.1.4 Rekonštrukcia Domu smútku a oplotenia cintorína	plocha zrekonštruovaného objektu, plocha oplotenia	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.1.5 Výstavba voľnočasového areálu	počet postavených budov, počet osôb využívajúcich nový areál	Sociálna politika – voľný čas

	Projekt 2.1.6 Rekonštrukcia budovy obchodu	plocha zrekonštruovanej budovy, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.1.7 Rekonštrukcia a prestavba šatní na polyfunkčný objekt	plocha zrekonštruovaného objektu, počet osôb využívajúcich nový objekt	Sociálna politika – občianska vybavenosť
Opatrenie 2.2	Projekt 2.2.1 Výstavba autobusových zastávok	počet nových zastávok, počet osôb využívajúcich nové zastávky	Sociálna politika – občianska vybavenosť
	Projekt 2.2.2 Rekonštrukcia mostov	počet zrekonštruovaných mostov, plocha zrekonštruovaných mostov	Sociálna politika – doprava
	Projekt 2.2.3 Budovanie cyklotrás	dĺžka vybudovaných cyklotrás, počet osôb využívajúcich nové cyklotrasy	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 2.2.4 Revitalizácia kultúrno – športového areálu, výstavba detských ihrísk, multifunkčných ihrísk, fitnes parkov	počet vystavaných areálov a ihrísk, počet osôb využívajúcich nové priestory, plocha nových priestorov	Sociálna politika – športová infraštruktúra
Opatrenie 2.3	Aktivita 2.3.1 Rozvoj cezhraničnej spolupráce	počet spoločných aktivít, počet osôb zapojených do spolupráce	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 2.4	Aktivita 2.4.1 Nákup knižničného fondu do obecnej knižnice	počet nových knižných titulov, počet užívateľov knižnice	Sociálna politika - kultúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Výstavba kanalizácie a ČOV	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu a ČOV, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu projektových zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

NEMECKÁ

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorít a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Revitalizácia obecných budov	počet a plocha zrevitalizovaných budov, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Modernizácia verejného osvetlenia	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie chodníkov	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, dĺžka vybudovaných chodníkov	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.4 Realizácia dopravného a informačného značenia	počet nových značení, počet osôb využívajúcich nové značenia	Hospodárska politika – doprava
Opatrenie 1.2	Aktivita 1.2.1 Vypracovanie územného plánu obce	počet vypracovaných dokumentov	Hospodárska politika – komunikácia s verejnosťou
Opatrenie 1.3	Projekt 1.3.1 Vybudovanie obecnej tržnice v miestnych častiach obce	plocha vybudovanej tržnice, počet vybudovaných tržníc, počet osôb využívajúcich nové tržnice	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia ZŠ a MŠ	počet a plocha zrekonštruovaných budov, počet osôb využívajúcich budovy	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Rekonštrukcia športovísk pri ZŠ a MŠ	počet a plocha vybudovaných objektov, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – športová infraštruktúra
Opatrenie 2.2	Projekt 2.2.1 Infocentrum Nemecká pre mikroregión Chopok juh	počet nových pracovných miest, počet vybudovaných objektov, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – cestovný ruch

	Projekt 2.2.2 Výstavba rekreačno – vzdelávacieho zariadenia „Ranč Nemecká“	plocha vystavaného objektu, počet osôb využívajúcich	Sociálna politika – cestovný ruch
	Projekt 2.2.3 Cyklistický chodník	počet a dĺžka nového cyklochodníka, počet osôb využívajúcich nový cyklochodník	Sociálna politika – cestovný ruch
Opatrenie 2.3	Projekt 2.3.1 Ambulancia detského lekára	plocha vybudovanej budovy, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – zdravotnícka infraštruktúra
Opatrenie 2.4	Projekt 2.4.1 Amfiteáter pre kultúrno – spoločenské podujatia	počet a plocha vybudovaného objektu, počet osôb využívajúcich nový objekt, počet podujatí konaných v novom objekte	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Inovácia zelene, parkov a verejných priestranstiev	plocha zrevitalizovaných priestranstiev, počet osôb využívajúcich nové priestory	Environmentálna politika - ochrana životného prostredia
Opatrenie 3.2	Projekt 3.2.1 Výstavba kanalizácie II. etapa a dobudovanie ČOV	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu a ČOV, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.3	Projekt 3.3.1 Protipovodňové opatrenia	počet protipovodňových opatrení, počet obyvateľov využívajúcich nové opatrenia	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.4	Projekt 3.4.1 Zhodnocovanie biologického odpadu	množstvo zhodnoteného biologického odpadu, počet kompostovík, plocha kompostoviska	Environmentálna politika – odpadové hospodárstvo

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu projektových zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

PODBREZOVÁ

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojevej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti

poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;

- Zvýši sa prítlačivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiagnúť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorít a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cieleňá a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1			Hospodárska politika -
Opatrenie 1.2			
Opatrenie 2.1			Sociálna politika -
Opatrenie 2.2			
Opatrenie 3.1			Environmentálna politika -
Opatrenie 3.2			

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu projektových zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

PREDAJNÁ

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci.

Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebne je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorít a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu
V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií, budovanie chodníkov, mostov a dopravného značenia	dĺžka zrekonštruovaných komunikácií, dĺžka vybudovaných chodníkov a mostov, počet nových značení	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.2 Vybudovanie kamerového systému	počet inštalovaných kamier, počet osôb využívajúcich nový systém	Hospodárska politika – bezpečnosť
	Projekt 1.1.3 Rekonštrukcia verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	počet vymenených a doplnených svietidiel, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika –
Opatrenie 1.2	Aktivita 1.2.1 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom a podnikateľom obce	počet nových verejných služieb, počet osôb využívajúcich nové služby	Hospodárska politika – komunikácia s verejnosťou
Opatrenie 1.3	Projekt 1.3.1 Vybudovanie cyklotrás v obci a ich napojenie na cyklotrasy mikroregiónu	počet a dĺžka vybudovaných nových cyklotrás, počet osôb využívajúcich nové cyklotrasy	Hospodárska politika – športová infraštruktúra
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Rekonštrukcia ZŠ a MŠ	počet a plocha zrekonštruovaných budov, počet osôb využívajúcich budovy	Sociálna politika – školská infraštruktúra
	Projekt 2.1.2 Rekonštrukcia telocvične v ZŠ	počet a plocha zrekonštruovaných objektov, počet osôb využívajúcich zrekonštruované priestory	Sociálna politika – školská/športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.3 Vybudovanie viacúčelového ihriska s fitness parkom a outdoorovým náradím	plocha vystavaného ihriska, počet osôb využívajúcich nové priestory	Sociálna politika – športová infraštruktúra

Opatrenie 2.2	Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia budovy Kultúrneho domu so zmenou palivovej základne a revitalizácia okolia KD	počet a plocha zrekonštruovaného objektu, počet osôb využívajúcich vynovené priestory KD, množstvo emisií, zrevitalizovaná plocha	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Projekt 2.2.2 Rekonštrukcia Domu smútku	počet a plocha zrekonštruovaného objektu	Sociálna politika – občianska vybavenosť
Opatrenie 2.3	Projekt 2.3.1 Vybudovanie pamätnej izby	počet a plocha vybudovaného objektu, počet návštevníkov	Sociálna politika – kultúra
Opatrenie 2.4	Projekt 2.4.1 Internetizácia a digitalizácia knižničného fondu	počet zdigitalizovaných knižných titulov, počet užívateľ'ov knižnice	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Výstavba kanalizácie a ČOV	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľ'ov napojených na kanalizáciu a ČOV, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra
Opatrenie 3.2	Projekt 3.2.1 Odstránenie environmentálnych záťaží – gudrónové jamy	počet a plocha odstránených miest, počet spokojných obyvateľ'ov obce	Environmentálna politika – ochrana životného prostredia
Opatrenie 3.3	Projekt 3.3.1 Vybudovanie zberného dvora s komplexným materiálno – technickým vybavením	množstvo zhodnoteného biologického odpadu, počet kompostovík, plocha kompostoviska	Environmentálna politika – odpadové hospodárstvo

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu projektových zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

RÁZTOKA

Stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojevej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených do mikroregiónu Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach obce a mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v dosahu obce. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie obce v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj obce v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v obci

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a v území pôsobí menšie množstvo podnikateľských subjektov v oblasti

poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v obciach mikroregiónu, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji obce. Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku v obci, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, chránený národný park v území je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v obci.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;

- Zvýši sa prítlačivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť obce predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističky odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obci nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrum obce a významné lokality v jej okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže, je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obce a rozvoj iných dôležitých častí obce;
- b) Modernizácia škôl a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania verejných priestranstiev, obecných parkov a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu obcí, ako aj mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a skvalitnenia miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti obce, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja obce a celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obce na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, vyznačuje sa rozsiahlym kultúrno-historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj obce prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov pre rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov obe i celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícií a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja obce je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka

životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými obcami. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných

Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ Podpora biodiverzifikácie v rámci obce.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov obce;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v území obce;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Aktivity:

- Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov;
- Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely;
- Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby obce.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd;
Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorít a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Aktivity:

- Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu;
- Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí;
- Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely.

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu

V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty;

Kľúčový cieľ Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území obcí, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cieľená a intenzívna

Kľúčový cieľ Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorít a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

Aktivity:

- Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov;

- Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch;
- Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb;
- Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry v území;
- Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa jednotlivých oblastí – formulár P1:

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ výstupu/dopadu	Prioritná oblasť
Opatrenie 1.1	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	dĺžka a počet zrekonštruovaných komunikácií	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.2 Modernizácia a zvýšenie efektívnosti obecných budov, využitie OZE	počet a plocha zmodernizovaných budov, úspora energie, úspora financií	Hospodárska politika – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.3 Výstavba inžinierskych sietí na výstavbu rodinných domov	počet a dĺžka vybudovaných sietí, počet osôb využívajúcich nové vybudované siete	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.1.4 Plynifikácia obce	počet domácností napojených na plyn	Hospodárska politika – rozvoj vidieka
	Projekt 1.1.5 Nákup strojového parku a motorového vozidla	počet zakúpených motorových vozidiel	Hospodárska politika – doprava
	Projekt 1.1.6 Budovanie a rekonštrukcia existujúcich chodníkov, rekonštrukcia mostov a lávok	dĺžka zrekonštruovaných chodníkov, dĺžka vybudovaných chodníkov, počet a plocha zrekonštruovaných mostov a lávok	Hospodárska politika – doprava
Opatrenie 2.1	Projekt 2.1.1 Výstavba kultúrno – spoločenského a športového centra	počet a plocha vybudovaných objektov, počet osôb využívajúcich nové zariadenie	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
	Aktivita 2.1.2 Spracovanie ÚPD obce	počet vypracovaných dokumentov	Sociálna politika – komunikácia s verejnosťou
	Projekt 2.1.3 Oplotenie cintorína a Domu smútku	dĺžka nového oplotenia	Sociálna politika – občianska vybavenosť

	Projekt 2.1.4 Budovanie cyklotrás	dĺžka vybudovaných cyklotrás, počet osôb využívajúcich nové cyklotrasy	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.5 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v obci	počet zrekonštruovaných pamiatok, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – kultúra
	Projekt 2.1.6 Vybudovanie náučného chodníka Hradisko	počet a dĺžka vybudovaného chodníka, počet návštevníkov obce	Sociálna politika – cestovný ruch
	Projekt 2.1.7 Výstavba športových ihrísk a detského ihriska	počet a plocha vystavaných ihrísk, počet osôb využívajúcich nové ihriská	Sociálna politika – športová infraštruktúra
	Projekt 2.1.8 Revitalizácia verejných priestranstiev, parkov, oddychových zón	počet a plocha zrevitalizovaných priestranstiev, počet osôb využívajúcich nové priestranstvá	Sociálna politika – voľný čas
	Projekt 2.1.9 Vybudovanie amfiteátra	počet a plocha nového objektu, počet podujatí, počet osôb využívajúcich nový objekt	Sociálna politika – kultúrna infraštruktúra
Opatrenie 3.1	Projekt 3.1.1 Vybudovanie zberného dvora a bio skládky	počet a plocha zberného dvora, množstvo vyseparovaného odpadu, množstvo komunálneho odpadu, plocha kompostoviska	Environmentálna politika – odpadové hospodárstvo
	Projekt 3.1.2 Výstavba kanalizácie a ČOV	dĺžka vybudovanej kanalizácie, počet obyvateľov napojených na kanalizáciu a ČOV, počet prípojok	Environmentálna politika - infraštruktúra

Formulár P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov

Formulár F2 – Finančný rámec pre realizáciu projektových zámerov

Formulár - Ex ante hodnotenie

Formulár - Ex post hodnotenie

MIKROREGIÓN CHOPOK JUH

ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Spoločná rozvojová stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu so zameraním na zmiernenie identifikovaných disparít prostredníctvom určených faktorov rozvoja s cieľom dosiahnuť vyváženú programovú štruktúru pre učenie rozvojovej stratégie.

Ciele a priority

Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, hlavné oblasti smerovania podpory.

Globálny cieľ:

Vytvoriť v danom regióne podmienky na zlepšenie života obyvateľov a ich prosperitu prostredníctvom stratégie rozvoja vypracovaním programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja partnerských obcí združených v mikroregióne Chopok juh, a tým zvýšiť jeho schopnosť identifikovať príležitosti na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Všeobecný cieľ č.1

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradícii a danostiach mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 1.1

Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov a živnostenských podnikaní.

Odôvodnenie – dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja mikroregiónu je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti v celom mikroregióne. Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na mierne zaostávanie mikroregiónu v porovnaní s inými mikroregiónmi. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj mikroregiónu v rámci určených priorít.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcích miestnych obyvateľov;
- c) Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií;
- d) Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely.

Špecifický cieľ č. 1.2

Podporovať revitalizáciu poľnohospodárskych odvetví a ekologizáciu výroby v mikroregióne.

Odôvodnenie – súčasná konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov je na veľmi nízkej úrovni a na riešenom území pôsobí nie veľké množstvo podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva. Obhospodarovanie pôdy zabezpečujú aj samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárstvo pred transformáciou ekonomiky patrilo medzi nosné odvetvia v mikroregióne, preto i v súčasnosti môže byť využité pri revitalizácii a rozvoji mikroregiónu.

Potrebné je podporovať diverzifikáciu, zameranú na poznávací turizmus a agroturistiku, obzvlášť ak sú na ich rozvoj predpoklady. V nadväznosti na ochranu životného prostredia, národný park a chránené územia je nevyhnutné podporovať a rozvíjať ekologizáciu produkcie a zavádzanie moderných technológií v celom mikroregióne.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Rozvoj biopoľnohospodárstva a ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania v oblasti poľnohospodárstva;
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje s vlastnými kapacitami alebo nehnuteľnosťami pre poľnohospodársku výrobu;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia pri poľnohospodárskej produkcii.

Špecifický cieľ č. 1.3

Oživiť a podporovať remeselnú výrobu a aktivity podporujúce lesné hospodárstvo.

Odôvodnenie – súčasná zložitá situácia predovšetkým v hospodárskej a sociálnej oblasti si vyžaduje efektívnejšie využívať ľudské, materiálne a technické zdroje na zlepšenie situácie v oblasti služieb s priamym dopadom na zvyšovanie zamestnanosti. Zároveň je potrebné zlepšiť postupy pri spracovaní a využití dreva a zefektívnenie činností v lesnom hospodárstve.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Rozvoj cestovného ruchu;
3. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora remeselnej výroby s využitím miestnych zdrojov materiálov a surovín (drevo, stavebné suroviny);
- b) Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov pri zavádzaní nových technológií a inovácií na zvyšovanie pridanej hodnoty a diverzifikácie v lesnom hospodárstve;
- c) Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovaní dreva a biomasy.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 1:

- Zvýši sa zamestnanosť a samozamestnanie;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov mikroregiónu;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov v riešenom území;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Bude kvalitnejšie zabezpečená ochrana životného prostredia;
- Nárast konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus.

Všeobecný cieľ č. 2

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby mikroregiónu.

Špecifický cieľ č. 2.1

Podpora rozvoja vodovodných a kanalizačných sietí pre obyvateľstvo a budovania ekologických stavieb v záujme ochrany životného prostredia a zdravia občanov.

Odôvodnenie – súčasná technická vybavenosť mikroregiónu predovšetkým v oblasti zásobovania neškodnou pitnou vodou, vybudovanie kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí mikroregiónu nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v mikroregióne.

Vplyv na disparity

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt a obnova historických tradícií.

Opatrenia

- a) Podpora budovania spoločnej infraštruktúry, predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne;
- b) Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd;
- c) Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu.

Špecifický cieľ č. 2.2

Podpora obnovy a rozvoja miestnych centier kultúry, športu a významných budov a lokalít

Odôvodnenie – z dôvodu postupného zvyšovania kvality života pre obyvateľov je nutné systematicky udržiavať a zveľaďovať centrá obcí mikroregiónu a významné lokality v ich okolí. Na zlepšenie využitia voľného času obyvateľov s hlavným zreteľom na výchovu mládeže je potrebné vytvoriť a obnoviť kultúrne centrá najmä budovy a priestory využívané na kultúrne, spoločenské a športové účely.

Vplyv na disparity:

1. Zlepšenie využitia voľného času;
2. Zvýšenie cestovného ruchu;
3. Skvalitnenie a ochrana životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora obnovy centier obcí mikroregiónu a rozvoj iných dôležitých častí obcí mikroregiónu;
- b) Modernizácia škôl, kultúrnych a zdravotníckych zariadení, budov a objektov slúžiacich na kultúrne a športové účely;
- c) Podpora budovania a revitalizácie existujúcich verejných priestranstiev, obecných parkov a športovísk a detských ihrísk.

Špecifický cieľ č. 2.3

Skvalitniť a rozvíjať miestne komunikačné siete s možnosťou napojenia na nadregionálne siete.

Odôvodnenie – komunikačné väzby vytvárajú v súčasnosti jeden z hlavných predpokladov rozvoja. Komunikačná dostupnosť obcí mikroregiónu vytvára podmienky na vytváranie nových pracovných príležitostí. V najväčšej miere si v súčasnosti vyžadujú obnovu z pohľadu mikroregiónu miestne komunikácie.

Vplyv na disparity:

1. Zníženie nezamestnanosti;
2. Skvalitnenie života obyvateľov;
3. Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.

Opatrenia:

- a) Podiel na budovaní a skvalitnení regionálnych a nadregionálnych komunikačných sietí;
- b) Podpora budovania a rekonštrukcie miestnych komunikácií;
- c) Podpora skvalitnenia a modernizácie autobusových a železničných zastávok.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 2:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry obce;
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete;
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd;
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti;
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky.

Všeobecný cieľ č. 3

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt na zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.1

Rozvoj občianskej vybavenosti mikroregiónu, udržiavanie historických pamiatok, budov a lokalít s cieľom ich sprístupnenia v záujme rozvoja cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať významné lokality a historické objekty, ako aj ubytovacie a reštauračné zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt riešeného územia.

Vplyv na disparity:

1. Ďalší rozvoj cestovného ruchu;
2. Skvalitnenie ochrany životného prostredia;
3. Zlepšenie stavu historických hodnôt.

Opatrenia:

- a) Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a obnove významných objektov;
- b) Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch.

Špecifický cieľ č. 3.2

Podpora harmonizácie chránených území a turistických služieb, rozvoj komplexných marketingových aktivít.

Odôvodnenie – harmonizácia chránených území je nevyhnutnosťou z hľadiska rozvoja celého mikroregiónu. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán na rozšírenie starostlivosti o chránené územia.

Vplyv na disparity:

1. Starostlivosť o chránené krajinné oblasti;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Ochrana životného prostredia.

Opatrenia

- a) Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia ako celku s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu;
- b) Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne;
- c) Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb cestovného ruchu.

Špecifický cieľ č. 3.3

Podpora aktivít na zvyšovanie atraktívnosti územia v záujme zvýšenia podielu obcí mikroregiónu na rozvoji cestovného ruchu.

Odôvodnenie – v mikroregióne sa nachádza viacero chránených území, celý mikroregión sa vyznačuje rozsiahlym kultúrno - historickým bohatstvom.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj cestovného ruchu;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Skvalitnenie životného prostredia.

Opatrenia:

- a) Podpora aktivít na uchovanie vzácnych druhov fauny a flóry na riešenom území;
- b) Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky;
- c) Rozširovanie počtu turistických trás a náučných chodníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 3:

- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností na rozvoj turistického ruchu.

Všeobecný cieľ č. 4

Rozvoj mikroregiónu prostredníctvom vzdelanostnej ekonomiky v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce.

Špecifický cieľ č. 4.1

Zvyšovanie vzdelanosti, vedomostí a zručností pre rozvoj miestnej výroby a služieb prostredníctvom celoživotného vzdelávania.

Odôvodnenie – nedostatočná flexibilita na trhu práce a nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov na rozvoj podnikania.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zvýšenie životnej úrovne.

Špecifický cieľ č. 4.2

Podpora informatizácie domácností a zvyšovanie kvalifikácie občanov na zavádzanie inovácií a nových technológií vo výrobe a službách pre obyvateľstvo implementáciou výstupov z realizácie vzdelanostnej ekonomiky v regióne.

Odôvodnenie – nedostatočné využívanie informačných technológií v podnikateľskej sfére, ako aj pri obyvateľstve.

Vplyv na disparity:

1. Rozvoj podnikania a konkurencieschopnosti na trhu práce;
2. Zníženie nezamestnanosti;
3. Zlepšenie prístupu k informáciám a skvalitnenie komunikácie.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všeobecného cieľa č. 4.

- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Lepšie uplatnenie sa občanov na trhu práce;
- Rozšírenie informovanosti občanov;
- Zjednodušenie komunikácie občanov, podnikateľov a úradov.

Realizáciou uvedených cieľov dôjde k zlepšeniu podmienok života obyvateľov celého mikroregiónu. Zlepší sa sociálna situácia mladých rodín a problémových skupín obyvateľstva. Dôjde k zvýšeniu životnej úrovne u veľkej časti obyvateľstva. Zvýši sa príťažlivosť obcí a príľahlého mikroregiónu Chopok juh v oblasti cestovného ruchu.

OPATRENIA A AKTIVITY

Opatrenia (súhrn aktivít), aktivity (napomáhanie realizácií priorít).

Cieľ 1:

Rozvoj malého a stredného podnikania, poľnohospodárskej produkcie založenej na tradíciách a danostiach mikroregiónu.

Priorita 1:

Zníženie nezamestnanosti a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

Základným predpokladom ďalšieho rozvoja mikroregiónu je podpora aktivít a činností zameraných na zvýšenie produkcie a zamestnanosti.

Vysoká miera nezamestnanosti, nedostatočná občianska vybavenosť domácností, stagnácia poľnohospodárskych a priemyselných podnikov, chátranie základnej infraštruktúry a nízka životná úroveň časti obyvateľstva ukazuje na zaostávanie v porovnaní s inými mikroregiónmi. Z uvedených dôvodov je potrebné zamerať sa na podporu a rozvoj danej oblasti.

Základné opatrenia:

Opatrenie 1.1 Podpora aktivizácie nezamestnaných

Kľúčový cieľ: Realizovanie opatrení proti zvyšovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných
Podpora podnikateľov vytvárajúcich nové pracovné miesta.

Opatrenie 1.2 Rekvalifikácia pracovnej sily podľa požiadaviek obce a regiónu

Kľúčový cieľ: Rekvalifikačné kurzy realizovať v súčinnosti s potrebami trhu

Opatrenie 1.3 Rozvoj biopoľnohospodárstva k zníženiu záťaže životného prostredia

Kľúčový cieľ: Podpora biodiverzifikácie v rámci mikroregiónu.

Opatrenie 1.4 Zvyšovanie dostupnosti informácií o trhu práce

Kľúčový cieľ: Pôsobenie na rozšírenie ponuky práce vrátane zahraničia.

Opatrenie 1.5 Podpora stabilizácie pracovnej sily

Kľúčový cieľ: Znižovanie počtu sezónnych pracovníkov.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii všetkých priorít a opatrení:

- Zvýši sa zamestnanosť a možnosť samozamestnania;
- Zväčší sa kúpna sila obyvateľov mikroregiónu;
- Rozšíri sa počet podnikateľských subjektov na území mikroregiónu;
- Zvýšia sa investície do nových technológií a inovácií;
- Rozšíria sa výrobné kapacity, sortiment výroby a služieb;
- Dôjde k celkovému skvalitneniu života a bývania občanov;
- Zabezpečí sa ochrana životného prostredia;
- Dôjde k nárastu konkurencieschopnosti domácich podnikateľských subjektov;
- Zvýši sa príťažlivosť územia pre turizmus a cestovný ruch celkovo.

Aktivita	Podpora začínajúcich podnikateľov a samozamestnania poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a služieb; Podpora malých a stredných podnikateľských subjektov, využívajúcich miestne zdroje a zamestnávajúcich miestnych obyvateľov; Podpora rozvoja investícií a nákup nových technológií; Podpora rekonštrukcie starých objektov na podnikateľské účely; Podpora zvyšovania kvality a ochrany životného prostredia v lesnom hospodárstve a pri spracovávaní dreva.
-----------------	--

Cieľ 2:

Rozvoj komunálnej, sociálnej a technickej infraštruktúry s dôrazom na potreby mikroregiónu.

Priorita 2:

Rozvoj občianskej, dopravnej a environmentálnej infraštruktúry.

Súčasná technická vybavenosť obcí predovšetkým v oblasti zásobovania preverenou pitnou vodou, vybudovania kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd je poddimenzovaná v porovnaní s inými mikroregiónmi. Časť obcí nemá vybudovanú základnú technickú infraštruktúru. V záujme ochrany zdravia občanov a životného prostredia, najmä chránených krajinných oblastí a vodných tokov je nutné vybudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci a mikroregióne.

Základné opatrenia

Opatrenie 2.1 Rozvoj občianskej vybavenosti

Kľúčový cieľ Zameranie sa na dostatok a rovnomerné rozmiestnenie služieb

Opatrenie 2.2 Rozvoj bytovej výstavby

Kľúčový cieľ Podpora výstavby a modernizácie bytov, výstavby sociálnych bytov, znižovania energetickej náročnosti budov a bytov.

Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Vybudovanie kanalizácie a čistiarní odpadových vôd

Rozširovanie, modernizácia a rekonštrukcie inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.4 Rozvoj školskej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Modernizovať školské budovy a technické vybavenie.

Opatrenie 2.5 Rozvoj sociálnej infraštruktúry

Kľúčový cieľ Zamerať sa na poradenstvo a krízové centrum pre ľudí v sociálnej a hmotnej núdzi, materské centrá, penzióny pre dôchodcov.

Opatrenie 2.6 Rozvoj kultúrnej a športovej infraštruktúry a aktivít v tejto oblasti

Kľúčový cieľ Podporovať kultúrne a športové organizácie, centrá voľného času, zvyšovať kultúrne povedomie a športovej aktivity občanov, obnovovať športoviská a ihriská.

Opatrenie 2.7 Zabezpečenie systematickej údržby a opráv miestnych komunikácií, v spojení s rekonštrukciou inžinierskych sietí

Kľúčový cieľ Dosiahnuť systematické skvalitňovanie komunikácií a inžinierskych sietí.

Opatrenie 2.8 Optimálne využívanie prírodných zdrojov na princípoch trvalo udržateľného rozvoja

Kľúčový cieľ Zabezpečiť rozvoj predovšetkým z domácich prírodných zdrojov.

Opatrenie 2.9 Rozšírenie využívania obnoviteľných prírodných zdrojov

Kľúčový cieľ Dôraz na využitie biodiverzifikácie poľnohospodárstva.

Opatrenie 2.10 Podpora efektívneho separovaného zberu odpadu

Kľúčový cieľ Znížiť množstvo produkovaného odpadu.

Opatrenie 2.11 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energií

Kľúčový cieľ Zabránenie zvyšovania záťaže životného prostredia.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii priorit a opatrení:

- Vybudovanie základnej technickej infraštruktúry v mikroregióne,
- Zásadné rozšírenie napojenia občanov na vodovodné a kanalizačné siete,
- Zabezpečenie realizácie čistenia splaškových a odpadových vôd,
- Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie jej údržby,
- Skvalitnenie ochrany životného prostredia,
- Skvalitnenie občianskej vybavenosti,
- Zlepšenie podmienok pre rozvoj turistiky a cestovného ruchu.

<i>Aktivity</i>	Podpora budovania spoločnej infraštruktúry - predovšetkým vodovodov, kanalizačných sietí a čističiek odpadových vôd v mikroregióne; Zavádzanie nových technológií a systémov na ochranu zdrojov pitnej vody a povrchových vôd; Podpora zavádzania nových technológií pre likvidáciu komunálneho a nebezpečného odpadu; Podpora obnovy centier obcí a rozvoj ďalších dôležitých častí obcí; Modernizácia škôl a budov a objektov slúžiacich na kultúrne, spoločenské a športové účely.
------------------------	---

Cieľ 3:

Rozvoj a ochrana historických a prírodných hodnôt pre vytvorenie podmienok na rozvoj cestovného ruchu

Priorita 3:

Ochrana historických a prírodných hodnôt, aktivizácia potenciálu cestovného ruchu. V záujme skvalitnenia cestovného ruchu je potrebné pravidelne udržiavať lokality a historické objekty a ubytovacie zariadenia. Zároveň je potrebné zabezpečiť sprístupnenie kultúrno - historického bohatstva a prírodných hodnôt územia domácim aj zahraničným návštevníkom. V obciach mikroregiónu sa nachádza viacero chránených lokalít, ktoré sú vzácnym prírodným a kultúrnym dedičstvom. Ako hlavnú formu spolupráce je potrebné rozvíjať partnerstvo všetkých zainteresovaných strán pre rozšírenie starostlivosti o jednotlivé chránené územia.

Základné opatrenia:

Opatrenie 3.1 Ochrana a starostlivosť o kultúrne, historické, prírodné a technické pamiatky a využitie pamiatok v cestovnom ruchu pri zachovaní ich hodnoty

Kľúčový cieľ: Vytvárať zdroje na udržiavanie pamiatok a prírodných hodnôt.

Opatrenie 3.2 Podpora partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na území mikroregiónu, v širšom regióne a na medzinárodnej úrovni

Kľúčový cieľ: Pokračovať v rozvíjaní spolupráce medzi obcami a cezhraničnej spolupráce.

Opatrenie 3.3 Podpora vytvorenia komplexnej ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu pre rôzne cieľové skupiny, vrátane ponuky služieb vyššieho štandardu

Kľúčový cieľ: Trvalo skvalitňovať ponuku služieb.

Opatrenie 3.4 Rozvoj aktívneho cestovného ruchu

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť v regióne

Opatrenie 3.5 Vypracovanie a realizácia marketingovej stratégie mikroregiónu pre rozvoj cestovného ruchu

Kľúčový cieľ Zlepšiť spoluprácu obcí mikroregiónu k zvýšeniu podielu cestovného ruchu na budúcom rozvoji.

Opatrenie 3.6 Propagácia obcí mikroregiónu - cielená a intenzívna

Kľúčový cieľ: Zvýšiť návštevnosť zvlášť významných prírodných hodnôt a kultúrnych a historických pamiatok.

Opatrenie 3.7 Podpora vybudovania nových a dobudovania existujúcich športovo rekreačných zariadení a stredísk cestovného ruchu.

Kľúčový cieľ Zamerať sa na budovanie multifunkčných športových areálov v obciach.

Opatrenie 3.8 Prispôsobenie siete služieb reálnym potrebám občanov

Kľúčový cieľ Zamerať sa na služby sociálne, zdravotné, vzdelávacie, kultúrne, športové a turistické.

Predpokladané kvantifikovateľné dopady po realizácii stanovených priorit a opatrení:

- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zlepšenie starostlivosti o chránené krajinné oblasti;
- Zníženie počtu nezamestnaných;
- Zvýšenie kvality života občanov;
- Zefektívnenie použitia finančných prostriedkov na obnovu a rozvoj;
- Rozšírenie možností pre rozvoj turistického ruchu a cezhraničnej spolupráce.

<i>Aktivity</i>	Pomoc pri rekonštrukcii historických budov a významných objektov; Podpora budovania a skvalitňovanie úrovne drobných stavieb podporujúcich cestovný ruch; Podpora aktivít na ochranu chránených území a životného prostredia s participáciou obyvateľov a cieľových skupín cestovného ruchu; Podpora vyrábaných produktov v mikroregióne; Podpora investícií do rozvoja ubytovacích, stravovacích a ďalších služieb; Podpora aktivít na uchovanie vzácných druhov fauny a flóry v riešenom území; Podpora záujmu o kultúrno - historické pamiatky; Rozširovanie počtu turistických trás, cyklotrás a náučných chodníkov.
------------------------	---

6. Zabezpečenie realizácie

Zásady realizácie sú opisované základnými princípmi a fungovaním riadenia podpory rozvoja obce a vychádzajú z poznatkov procesnej analýzy. Účinný model strategického plánovania podpory rozvoja obce je charakterizovaný predovšetkým:

- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty;
- hierarchickým usporiadaním cieľov;
- riadením na základe procesov;
- sústavným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov;
- systematickým učením sa a inováciou;
- rozvíjaním partnerstiev;
- zodpovednosti voči verejnosti, orgánom verejnej správy a orgánom EÚ.

Účinné fungovanie modelu vychádza z vyhodnocovania dosahovaných efektov riadiacim orgánom obce prostredníctvom pravidelného monitorovania. Inovačné zlepšenia celého systému riadenia sa iniciujú na základe poznatkov o efektívnosti a účinnosti realizovanej podpory. Zároveň sú nenahraditeľným zdrojom permanentného rozširovania poznatkov v oblasti podpory rozvoja obcí.

Personálne zabezpečenie

Po vypracovaní a schválení výsledného dokumentu PHSR bude potrebné zabezpečiť nepretržitý proces strategického plánovania a implementácie. Definovanie konkrétnych projektov v podobe rámcových akčných plánov je iba prvým krokom, ktorým sa posúva stratégia k samotnej realizácii.

Obce mikroregiónu by mali vytvoriť organizačné štruktúry zabezpečujúce realizáciu jednotlivých cieľov. Tieto organizačné štruktúry by mali vyvíjať činnosť vo väzbe na obecné zastupiteľstvá a na ich odborné komisie. Podstatou ich činnosti v rámci obcí bude vyvíjať aktivity smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu celého mikroregiónu.

6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Orgány

Za systém riadenia pomoci zodpovedajú orgány. Rozvíjajú hodnoty na zabezpečenie efektívnosti a účinnosti a implementujú ich prostredníctvom financovania projektov a sú osobne zapojené do rozvoja obce. Zároveň zodpovedajú za zabezpečenie rozvoja systému riadenia podpory, jeho trvalé zlepšovanie a implementáciu. Riadiacim orgánom na vytvorenie a implementáciu PHSR je každá jedna obec mikroregiónu.

Požiadavky na kritériá fungovania jednotlivých modelov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia:

Zamestnanci

Príslušný orgán riadi, rozvíja a sprístupňuje vedomosti, uplatňuje potenciál zamestnancov na tímovej a individuálnej úrovni, podporuje tímovú prácu na úrovni celej organizácie. Plánuje činnosti na podporu dosahovania cieľov organizácie a efektívneho riadenia procesov strategického plánovania. Kritériom na fungovanie modelu v tejto oblasti:

- ľudské zdroje sa plánujú, manažujú a zlepšujú;
- kompetencie a vedomosti ľudí sa identifikujú, rozvíjajú a udržiavajú;
- zamestnanci sa angažujú a splnomocňujú – dostávajú kompetencie;
- zamestnanci a organizácia vedú spolu dialóg.

Programový dokument

Každá obec mikroregiónu implementuje svoju víziu rozvoja a strednodobú stratégiu obce prostredníctvom programového dokumentu, ktorý sa týka všetkých aktérov a podporujú ho zmysluplné programy. Kritériom na fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

- v ňom definovaná stratégia je založená na súčasných a budúcich potrebách a očakávaní zainteresovaných strán, vychádza z kľúčových disparít a stavia na faktoroch, ktoré ich odstraňujú alebo zmierňujú;
- v ňom definovaná stratégia vychádza z informácií získaných z monitorovania a hodnotenia;
- stratégia sa vyhodnocuje a upravuje;
- stratégia sa ďalej rozvíja prostredníctvom procesov strategického plánovania.

Finančné zdroje a partneri

Obec ako riadiaci orgán plánuje a riadi svoju spoluprácu s externými partnermi (mimo vlastnej organizácie) a s využitím verejných, ako aj súkromných zdrojov. Kritériom pre fungovanie v tejto oblasti je:

- organizácia riadi externé partnerstvo;
- organizácia riadi finančné toky podľa platnej metodiky, zákonov a nariadení.

Opatrenia na realizáciu programu

Obec ako riadiaci orgán navrhuje, riadi a zlepšuje svoje procesy s cieľom podporovať politiky a stratégie definované v programových dokumentoch tak, aby ním zabezpečené činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory, pritom kritériom účinnosti v tejto oblasti je:

- systematické navrhovanie a riadenie jednotlivých procesov;
- zlepšovanie procesov podľa požiadaviek, používajúc inovácie, aby sa dosiahlo plné uspokojenie a mohla byť zvyšovaná efektívnosť a účinnosť realizovaných projektov;
- že projekty sa vyberajú na základe vopred stanovených kritérií, ktoré vychádzajú z reálnych potrieb obce a regiónu;
- vzťahy s príjemcami pomoci sa rozvíjajú a zlepšujú.

Výsledky

V rámci programu, priority, opatrenia alebo konkrétneho projektu sa v priebehu jeho realizácie dosahujú výsledky v podmienkach alebo správaní sa cieľovej skupiny. Kritériom fungovania tohto modelu je:

- že výsledky musia byť kvantifikovateľné;
- musia sa dať jednoznačne priradiť stabilnému číselníku (OKEČ, SKEČ, číselník regionálneho členenia);
- musia sa získavať pri každom projekte;
- musia mať očakávané a reálne výsledky (pred realizáciou, v priebehu alebo po realizácii projektu).

Účinnosť a efektívnosť

O dosahovaných efektoch plánovanej alebo realizovanej podpory poskytujú informácie pravidelné monitorovacie alebo hodnotiace správy, ktoré charakterizujú predovšetkým efektívnosť a účinnosť podpory. Efektívnosť a účinnosť sa skúmajú najmä z pohľadu programovej štruktúry, regiónov, orgánov a zdrojov financovania. Kritériom pre fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

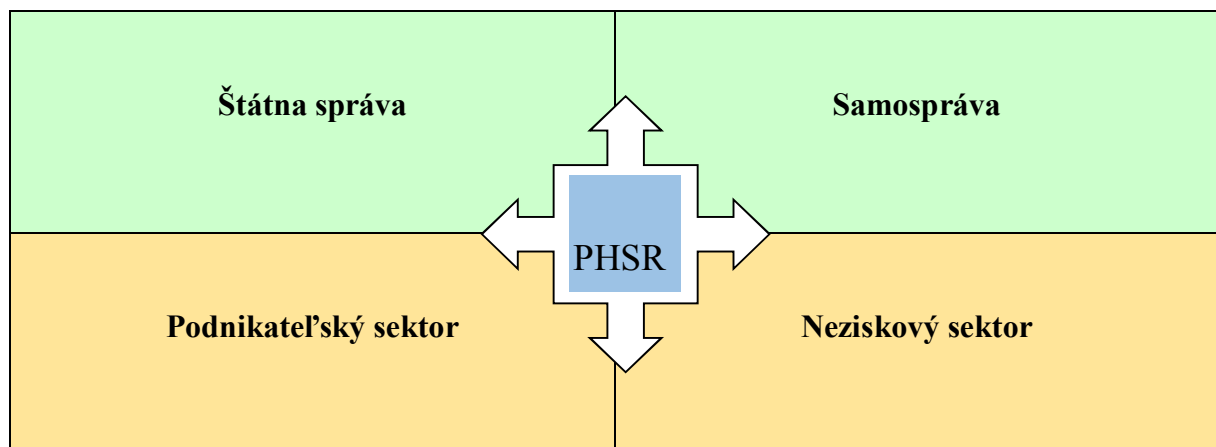
- výstupy, výsledky a dopady sú systematicky zhromažďované;
- ku každému ukazovateľu je priradená očakávaná a reálna hodnota;
- finančné toky sa rovnako monitorujú ako výstup, výsledok a dopad;
- informácie o efektívnosti a účinnosti sú pravidelne zhromažďované v hodnotiacich a monitorovacích správach.

Rozdelenie zodpovednosti a kompetencií

Rozdelenie zodpovednosti a kompetencií medzi zainteresovanými partnermi je najdôležitejším predpokladom kvalitného spracovania a realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Zároveň vytvára možnosti na kvalitné spracovanie jednotlivých projektov na splnenie určených cieľov rozvoja obce.

Zadefinovanie partnerov do jednotlivých oblastí

1. skupina Inštitúcie, authority a osoby zodpovedné za implementáciu navrhnutých opatrení;
2. skupina Inštitúcie, authority a osoby zodpovedné za finančný manažment prednesených opatrení;
3. skupina Inštitúcie, authority a osoby zodpovedné za monitorovanie, hodnotenie realizovaných opatrení;
4. skupina Inštitúcie, authority a osoby zodpovedné za kontrolovanie dopadov na životné prostredie a za kontrolovanie environmentálnej spôsobilosti realizovaných opatrení.

6.2 Monitorovanie a hodnotenie

Komisia na podporu rozvoja obcí mikroregiónu Chopok juh okrem stanovených úloh môže na základe zistených skutočností vykonávať revíziu stanovených priorít a opatrení. Obdobným spôsobom by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov (akčné plány), úspešne zavŕšené projekty budú priebežne aj v závislosti od zmeny finančnej situácie nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní určených cieľov.

Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia

V procese monitorovania pracovné skupiny riadiacich orgánov zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

Procesy monitorovania a zodpovednosti za ich realizáciu

Názov procesu :	Zodpovedný orgán
Predloženie žiadosti vrátane príloh	PP
Registrácia žiadosti v informačnom systéme	SORO
Založenie spisu projektu	SORO
Predloženie monitorovacej správy projektu	PP
Vloženie údajov z monitorovacej správy projektu do informačného systému	SORO
Vloženie monitorovacej správy projektu do spisu projektu	SORO

Tabuľka č. Procesy monitorovania a zodpovednosti za ich realizáciu - všeobecne

Vysvetlivky:

- PP - Príjemca pomoci
- SORO - Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom
- RO - Riadiaci orgán

Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

Žiadosť obsahuje predovšetkým

- informácie o žiadateľovi a jeho partneroch na projekte;
- informácie o projekte;
- názvy a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov projektu;
- finančný plán projektu.

Žiadosti o prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov ako výstup procesu finančného riadenia predovšetkým obsahujú

- sumy deklarovaných oprávnených výdavkov projektu;
- sumy uznaných oprávnených výdavkov projektu;
- sumy neoprávnených výdavkov projektu;
- dátumy prijatia a zúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

Monitorovacie správy

Zaraďujú sa medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom.

Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

Monitorovacia správa obsahuje

- účtovnú závierku príjemcu pomoci;
- reálne hodnoty merateľných ukazovateľov výstupu;
- reálne hodnoty výsledku a dopadu realizovaného projektu.

Realizácia monitorovania

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o *plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch*. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú. Monitorované údaje o projektoch financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) sa ukladajú v centrálnej databáze príslušného informačného systému.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na zistenie informácií o účinnosti a efektívnosti podpory. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sú vypracovávané pre jednotlivé programy, priority alebo opatrenia. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky údaje získavané v procese monitorovania.

Výstupom procesu monitorovania a hodnotenia sú hodnotiace a monitorovacie správy. Ich obsahovú štruktúru a periodicitu ich realizácie udávajú programové dokumenty alebo ďalšie smernice a nariadenia.

Za vypracovanie hodnotiacich správ zodpovedajú riadiace orgány.

Druhy hodnotenia

- predbežné hodnotenie;
- priebežné hodnotenie;
- následné hodnotenie;
- tematické hodnotenie.

Všetky typy hodnotiacich správ sa zameriavajú na vyhodnotenie efektívnosti a účinnosti realizovanej pomoci a predmetom skúmania je:

- celkový prínos realizovaných opatrení k cieľom stanovených v programových dokumentoch;
- vzťah medzi plánovanými a realizovanými opatreniami.

6.3 Harmonogram realizácie

Harmonogram realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónu Chopok juh na roky 2015 – 2020, s výhľadom do roku 2025:

Etapa realizácie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Zodpovednosť
Spracovanie analýz - návrh riešenia	x											poraden ská firma

Spracovanie aktualizácie PHSR - pripomienkovanie	x											poraden ská firma - obec
Posúdenie PHSR - korekcie	x											obec ako RO
Schválenie aktualizovanej verzie PHSR	x											obecné zastupiteľstvo
Propagácia aktualizovaného PHSR - zverejnenie	x	x										webová stránka obce
Realizácia PHSR - financovanie a vlastná realizácia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	obec ako RO, dodávateľské organizácie, partneri
Ročné hodnotenie PHSR	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	obec ako RO nezávislí hodnotiteľia
Priebežné monitorovanie PHSR	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	nezávislí hodnotiteľia
Regulovanie PHSR - v prípade zmien		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	obec ako RO
Kontrolovanie PHSR - vnútorný audit		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	obec, VÚC, NKÚ, EÚ

Záver

Aktualizácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónu Chopok juh na roky 2015 – 2020, s výhľadom do roku 2025 bola spracovaná v spolupráci s vedením jednotlivých obcí združených v mikroregióne, a to po vykonaní jednotlivých druhov analýz, ktorých cieľom bola spoľahlivá a kvantifikovaná identifikácia základných disparít vyváženého sociálno - ekonomického vývoja jednotlivých obcí a mikroregiónu.

Hlavné úsilie bolo zamerané na identifikáciu kľúčových problémov, pomocou ktorých boli identifikované prioritné oblasti rozvoja obce na nasledujúcich 10 rokov.

Po schválení aktualizovanej verzie PHSR mikroregiónu Chopok juh poslancami jednotlivých obecných zastupiteľstiev sa uskutočnil jeho umiestnenie na internetových stránkach obcí mikroregiónu.

7. Použitá literatúra a zdroje údajov:

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2007 - 2013;
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Chopok juh na roky 2007 - 2013, s výhľadom do roku 2015;
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, Štatistický úrad SR;
- zákon č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa menil zákon č. 539/2008 Z.z.;
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC, 2015.

Prílohy

8. Zoznam použitých skratiek

AGC	Európska dohoda o medzinárodných železničných magistrálach
AGTC	Európska dohoda o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy a súvisiacich objektoch
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán NSRR, MVRR SR
CO	Certifikačný orgán, MF SR
CRZ	Centrálny register zmlúv
CSF	Community Support Framework - Rámec podpory spoločenstva
CVTI	Centrum vedecko – technických informácií
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development - Európsky poľnohospodársky fond pre podporu rozvoja vidieka
ECB	European Central Bank - Európska centrálna banka
EFF	European Fisheries Fund - Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EIB	Európska investičná banka

EK	Európska komisia
ERDF	European Regional Development Fund - Európsky fond regionálneho rozvoja
ERM II	Exchange Rate Mechanism II - Európsky mechanizmus výmenných kurzov
ESF	European Social Fund - Európsky sociálny fond
EŠIF	európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ 15	tzv. „staré“ členské štáty Európskej únie
EÚ 28	súčasné členské štáty Európskej únie
FSR	Fond sociálneho rozvoja
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HND	hrubý národný dôchodok
IKT	informačno - komunikačné technológie
ITMS	IT monitorovací systém
KF	Kohézny fond
LAU	Local Administrative Unit - Štatistická územná jednotka (skr. ŠÚJ alebo NUTS z francúzštiny Nomenclature des unités territoriales statistiques)
LZ	ľudské zdroje
MRK	marginalizované rómske komunity
MSP	malé a stredné podniky
NACE	Štatistická klasifikácia ekonomických aktivít v Európskych spoločenstvách
NDP	National Development Plan - Národný rozvojový plán
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques - klasifikačný systém štatistických územných jednotiek zavedených EUROSTAT-om v spolupráci s národnými štatistickými úradmi
NV	neoprávnený výdavok
OA	Orgán auditu, MF SR
OKEČ	Štatistická odvetvová klasifikácia ekonomických činností
OP	operačný program
OV	oprávnený výdavok
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PPP	Public private partnership/verejno – súkromné partnerstvo
PKS	parita kúpnej sily - power purchase standard
PZI	priame zahraničné investície
RO	riadiaci orgán
SAV	Slovenská akadémia vied

SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra		
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov		
SO/RO	sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom		
SR	Slovenská republika		
SWOT	Strengths/Weaknesses/Opportunities/Threats stránky/Príležitosti/Ohrozenia	–	Silné stránky/Slabé stránky
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania		
TA	technická asistencia		
TEN-T	Trans - european networks - transeurópske dopravné siete		
TUR	trvalo udržateľný rozvoj		
VÚC	vyšší územný celok		
VVZ	vedecko-výskumná základňa		
MDVaRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky		
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky		
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky		
MPaRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky		
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky		
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky		
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky		
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky		
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky		

8.1 Fotodokumentácia

